



de rust, de ruimte, het Bildt

Hoe besteedt Gemeente het Bildt 22 miljoen euro?

Donderdag 29 oktober heeft de gemeenteraad in haar maandelijkse vergadering de begroting voor 2010 vastgesteld, oftewel goedgekeurd. In de begroting staat wat de gemeentelijke inkomsten en uitgaven voor 2010 zijn. Op deze pagina vindt u een populaire samenvatting van de begroting.

U krijgt een overzicht van de financiële situatie van de gemeente en u kunt lezen aan welke projecten de gemeente komend jaar geld zal besteden. Door publicatie van deze populaire begroting wil de gemeente u informeren over haar financiële situatie. Wilt u meer weten, dan kunt u de begroting inzien op het gemeentehuis of een vraag stellen via voorlichting@hetbildt.nl.

Wij horen graag van u.

Financieel gezond

Gemeente het Bildt staat er, gezien de omstandigheden, in financieel opzicht redelijk voor. De gemeente is financieel goed gezond, maar door de huidige economische situatie zullen we de komende jaren minder te besteden hebben. Als alle inkomsten en uitgaven in kaart zijn gebracht, blijft er, volgens de huidige berekening, de komende jaren steeds een kleine plus over. Een gemeente is echter voor het grootste deel van haar inkomsten afhankelijk van het Rijk. En de verwachting is dat het Rijk de komende jaren flink gaat bezuinigen. De minister van Financiën heeft aangekondigd in totaal 35 miljard te moeten bezuinigen. Gevolg daarvan is dat gemeenten de komende jaren minder geld van het Rijk zullen krijgen. Daarnaast zal Gemeente het Bildt doordat de werkloosheid groter wordt, meer bijstandsuitkeringen moeten verstrekken. Dit zullen we gaan merken. Mogelijk moet Gemeente het Bildt maximaal rond de twintig procent bezuinigen.

Geen nieuwe wensen, wel door met lopende ambities

Omdat onbekend is hoe de kredietcrisis zich verder zal ontwikkelen en omdat er in ieder geval fors bezuinigd moet gaan worden, heeft de gemeenteraad in het voorjaar al besloten om wenselijk nieuw beleid te schrappen. Wel houdt de raad vast aan enkele stevige ambities waar al eerder besluiten over zijn genomen. Denk aan het bevaarbaar maken van de Noordelijke Elfstedenvaartroute, uitvoering van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan en het integraal jeugdbeleid.

Maatregelen voor de komende jaren

Gemeente het Bildt verwacht vanaf 2012 aanzienlijk minder inkomsten van het Rijk te ontvangen. Daarom komt het college in de eerste helft van 2010 met een plan om vanaf 2012 de begroting structureel rond te krijgen. De gemeente zal hiervoor bezuinigingen in kaart brengen, bestuderen in hoeverre bestaand beleid herzien kan worden en bestuderen in hoeverre de bedrijfsvoering efficiënter georganiseerd kan worden.

Hoe maak je een begroting?

Gemeente het Bildt heeft ongeveer 22 miljoen euro te besteden. De financiën van een gemeente lijken veel op die van een gemiddeld huishouden: er zijn inkomsten en er zijn uitgaven. Daarnaast is er eigen bezit en vermogen. Een gemeente heeft ook schulden en leningen. Een begroting is een planning van inkomsten en uitgaven. Hoe maak je nu zo'n planning?

Van jaarrekening naar perspectiefnota

Als een jaar voorbij is, wordt teruggekeken of alle inkomsten en uitgaven volgens plan zijn geweest. Het verslag daarvan heet de jaarrekening en verschijnt in het voorjaar. Daarna maakt de gemeente een nieuwe inventarisatie, de perspectiefnota. Hierin staat welke taken en hoeveel geld de gemeente krijgt van de rijksoverheid en wat de gemeente aan eigen projecten wil uitvoeren. Veel van de uitgaven staan al vast. Een groot deel van de gemeentelijke werkzaamheden komt namelijk voort uit wettelijke taken. Voor deze taken ontvangt de gemeente een rijksbijdrage. Daarnaast heeft de gemeente een eigen wensenpakket van zaken die zij op het Bildt wil realiseren. Bijvoorbeeld de aanleg van een sportcomplex of de ontwikkeling van een centrum.

Van perspectiefnota naar begroting

Als de inventarisatie voor de perspectiefnota klaar is, meestal in mei of juni, wordt gekeken naar de financiële gevolgen. Als dan blijkt dat er meer geld nodig is, dan beschikbaar is, wordt berekend hoe en met welke maatregelen de begroting sluitend gemaakt kan worden. Soms moet er bezuinigd worden, soms worden ook de belastingen verhoogd of bedenkt de gemeente andere maatregelen om de inkomsten te verhogen. Als er geld over is, wordt hier ook een passende besteding voor gevonden. Geld kan bijvoorbeeld gereserveerd worden voor grote investeringsprojecten, zoals de verbouwing van een school of de aanleg van een rondweg.

Dit alles leidt tot een definitieve inschatting, een begroting, van wat de gemeente het komende jaar aan inkomsten en uitgaven verwacht.

Begrotingsoverschotten

	2010	2011	2012	2013
Perspectiefnota 2010	€ 9.459	- € 62.740	€ 24.298	€ 99.141

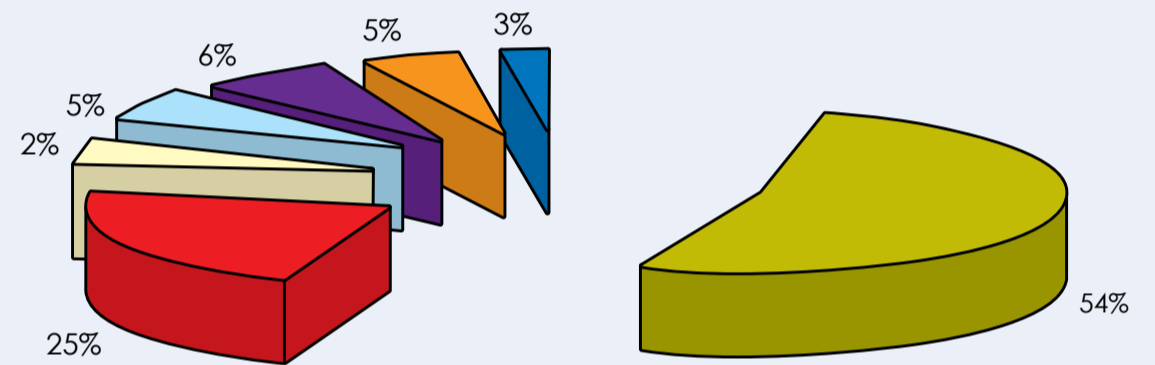
De huidige begroting kent een begrotingsoverschot van € 141.278. Dit wijkt positief af van het gepresenteerde positieve saldo € 9.459 bij de perspectiefnota 2010-2013.

Inkomsten begroting 2010

De gemeente krijgt onder zeven verschillende noemers geld binnen. Ze staan hieronder genoemd.

- Uitkeringen gemeentefonds
- Doeluitkering
- OZB belastingen
- Afvalstoffenheffingen
- Rente, dividend en overige
- Rioolrecht
- Leges/huur/pacht/rechten

Inkomsten	%	€
Uitkeringen gemeentefonds	54	11.975.035,00
Doeluitkeringen	25	5.466.954,00
OZB belastingen	6	1.406.930,00
Afvalstoffenheffingen	5	1.063.769,00
Rente, dividend en overige	5	998.735,00
Rioolrecht	3	632.831,00
Leges/huur/pacht/rechten	2	531.349,00
Totaal	100	22.075.603,00



Uitkeringen gemeentefonds is geld van de landelijke overheid voor de ruim vierhonderd gemeenten. Een doeluitkering is geld van de landelijke overheid, bestemd voor een specifiek doel, bijvoorbeeld onderwijs. OZB betekent Onroerend Zaak Belasting. Dat is belasting voor het bezit van een pand of perceel. Rioolrecht is een vergoeding voor het gebruik van het riool.

Uitgaven begroting 2010

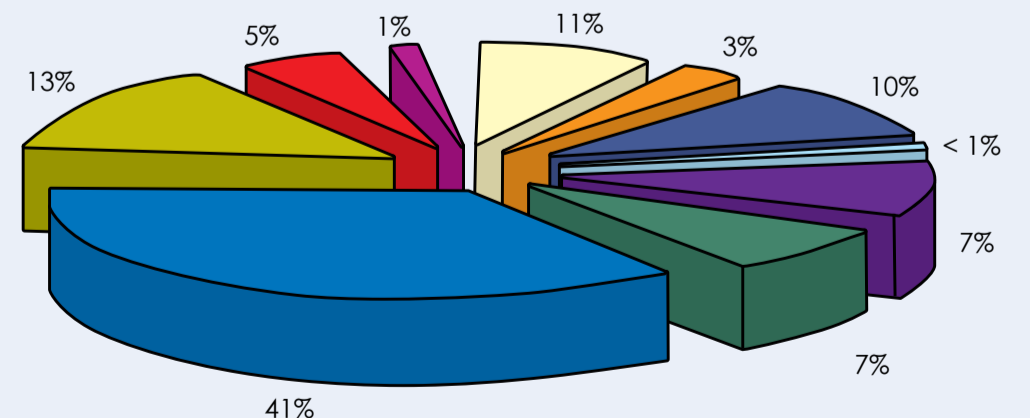
De gemeente het Bildt verspreidt haar uitgaven over 10 onderwerpen. We noemen dit de uitgavenprogramma's. Ze staan hieronder genoemd.

- Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
- Volksgezondheid en milieu
- Verkeer en openbare ruimte
- Algemeen bestuur
- Onderwijs
- Cultuur, recreatie en sport
- Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
- Openbare orde en veiligheid
- Algemene dekkingsmiddelen
- Economische zaken

Uitgaven per programma	%	€
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	41	9.042.031,00
Volksgezondheid en milieu	13	2.896.099,00
Verkeer en openbare ruimte	11	2.458.183,00
Algemeen bestuur	10	2.277.827,00
Onderwijs	7	1.595.580,00
Cultuur, recreatie en sport	7	1.590.328,00
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	5	1.037.216,00
Openbare orde en veiligheid	3	595.403,00
Algemene dekkingsmiddelen/onvoor-	1	274.357,00
Economische zaken	<1	95.538,00
Totaal	100	21.862.562,00

Toevoegen aan reserve € 71.763
Begrotingssaldo 2010 € 141.278

Totaal € 22.075.603,00



Ontwikkeling eigen vermogen Gemeente het Bildt

	begin 2010	begin 2011	begin 2012	begin 2013
Algemene reserve	€ 5.916.158	€ 6.194.240	€ 6.803.285	€ 7.412.330
Bestemmingsreserves	€ 2.789.943	€ 2.583.624	€ 2.274.072	€ 2.186.896
Totalen	€ 8.706.101	€ 8.777.864	€ 9.077.357	€ 9.599.227

Gemeente het Bildt is nu nog een gezonde gemeente. In tegenstelling tot veel andere gemeenten heeft zij een behoorlijk eigen vermogen. Dit zou gebruikt kunnen worden voor de bouw van een onderwijs-campus. Het is echter nog niet zeker of die campus er definitief komt. Het onderzoek loopt nog. Begin 2010 neemt de raad een beslissing.

Populaire begroting 2010 Gemeente het Bildt





de rust, de ruimte, het Bildt

Wat gaan we zoal doen *in 2010?*

Voor 2010 staan onder andere de volgende projecten op stapel. Dit zijn enkele grotere projecten. Wilt u meer weten over deze of andere onderwerpen, dan kunt u de begroting inzien op het gemeentehuis of downloaden via www.hetbildt.nl.

Verkeer en vervoer:

veilige kruispunten, mooie fietspaden en scholing

In het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan, het GVVP, beschrijft de gemeente wat zij gaat doen voor het verkeer en de verkeersveiligheid op het Bildt. Voor 2010 staan de volgende projecten en onderzoeken gepland:

- het veiliger maken van kruispunt Hoarne Streek - Langedyk (ten noordwesten van Minnertsgea) en kruispunt Oude bildtdijk-Stadhoudersweg (Nij Altoenae);
- het aanleggen van een fietspad langs de Attesweg (noordkant Vrouwenparochie);
- verkeersonderzoek in de Warmoesstraat in St.-Annaparochie;
- onderzoek naar de haalbaarheid van een fietsroute langs de Blikvaart.

Voor 2010 stond de herinrichting van de doorgaande weg in Minnertsgea tot een shared space-ruimte gepland. Dat is een gebied waar geen vastomlijnde grenzen zijn voor de verschillende soorten weggebruikers. De doorgaande weg in Minnertsgea is overigens van de provincie. En de provincie bestudeert momenteel of dit wegvak ook aan de gemeente kan



worden overgedragen, omdat zij vindt dat deze weg van lokaal belang is. Omdat dit onderzocht en besproken moet worden zal de uitvoering opschuiven. Dit geldt ook voor het onderzoek naar sluipverkeer, dat zal moeten worden uitgevoerd om de effecten van de herinrichting te kunnen beoordelen. Daarnaast heeft de gemeenteraad vorig jaar in juli besloten dat Gemeente het Bildt voortaan een taak heeft in gedragsbeïnvloeding. Via voorlichtingscampagnes en samenwerking met de scholen en organisaties voor verkeersveiligheid wil Gemeente het Bildt kennis, vaardigheden en gedrag van onder andere automobilisten, fietsers en wandelaars positief beïnvloeden. Uit onderzoek blijkt namelijk dat menselijk handelen de grootste oorzaak is van ongelukken.

Noordelijke Elfstedenvaartroute: in 2010 aanleg van sluisen

Gemeente het Bildt werkt, sinds een aantal jaren, met de gemeenten Ferwerderadiel, Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Leeuwarden en Tytsjerksteradeel, de provincie Fryslân, het Friese Merenproject en Wetterskip Fryslân aan het bevaarbaar maken van het Noordelijk deel van de Elfstedenvaartroute. De complete Elfstedenvaartroute wordt daarmee geschikt gemaakt voor motorboten uit de dm-klasse. Dat betekent dat de vaarten minimaal een doorvaarhoogte zullen hebben van 2,50 meter en een vaardiepte van 1,30 meter.

In 2009 zijn, onder andere op het Bildt, een aantal bruggen verhoogd. In 2010 laat de organisatie sluisen aanleggen in



Bij de stuw in Oude Leije werd op 13 oktober bekendgemaakt wie de sluisen in Oude Leije en Wier zal gaan aanleggen. Foto: Hoge Noorden

Wier en Oude Leije. Verder zal de provincie Fryslân komend jaar de provinciale brug bij Vrouwenparochie vervangen. En in 2010 start de voorbereiding van de vaartverbreding. Hiervoor zullen de gemeenten bijvoorbeeld aan de route grenzende grond aankopen.

Centrum voor Jeugd en Gezin: één gezin, één plan

Gemeente het Bildt zal samen met de andere drie Middelsee Gemeenten in 2010 een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) openen. Iedereen die vragen of problemen heeft over opvoeden en opgroeien kan terecht bij dit CJG. Het CJG is een herkenbare en makkelijke vindbare plek, met een duidelijk loket. Het CJG is aan een kant een helpdesk voor opgroeien en opvoeden, in de buurt. Aan de andere kant biedt het CJG snelle en goede hulp bij problemen. Dit kan doordat verschillende organisaties, bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg, (school)maatschappelijk werk en het onderwijs, in het CJG samen werken. En dat is nieuw. De insteek daarbij is: één gezin, één plan. Daarbij heeft het CJG ook een taak bij het voorkomen en zien van problemen.

Millennium- en Fairtrade Gemeente: eerste Friese Fairtrade Gemeente

Gemeente het Bildt is in mei bekroond tot eerste Friese Fairtradegemeente en is daarmee ook de derde Fairtradegemeente van Nederland. Daarnaast doet gemeente het Bildt mee aan de millenniumcampagne. Dit betekent dat de gemeente van 2009 tot en met 2015 actief bijdraagt aan de millenniumdoelen. De millenniumdoelen willen de honger in de wereld verminderen, onderwijs, goede (medische) zorg en gelijke rechten voor iedereen organiseren, eerlijke handel stimuleren en zorgen voor een duurzaam leefmilieu. Gemeente het Bildt werkt op drie manieren aan twee van de millenniumdoelen:



Gemeente het Bildt krijgt op de Open Dag in mei het Fairtradepredikaat uitgereikt en viert dat met bezoekers

1. Gemeente het Bildt steunt ontwikkelingsprojecten van ontwikkelingsorganisatie Humana;
2. Gemeente het Bildt is Fairtrade Gemeente en wil dat blijven in samenwerking met andere partijen zoals de lokale Fairtradewerkgroep.
3. Gemeente het Bildt werkt aan een duurzaam leefmilieu door het gemeentebestuur en de bedrijfsvoering te bestuderen vanuit een duurzaam perspectief. Het criterium duurzaam wordt toegevoegd aan selectie bij aankoop en inrichting van bedrijfsprocessen.

In 2010 gaat de Bildtse werkgroep Fairtrade haar lokale netwerk uitbreiden en voorlichting verbreden. In 2010 geeft Gemeente het Bildt geld aan Humanaprojecten voor de training van een leraar, voor onderwijs en voor de aanleg van toiletten in zuidelijk Afrika. Ook zal de gemeente zich in 2010 richten op duurzaam inkoopbeleid.



Wethouder Nel Haarsma vertelt scholieren van de Ulbe van Houten, bij het ophangen van de Millenniumborden aan de randen van de gemeente, wat Gemeente het Bildt doet met de Millenniumdoelen.

Samenwerking Middelsee Gemeenten: slimmer, maar blijvend dichtbij

In 2010 verstevigen de Middelsee Gemeenten (het Bildt, Ferwerderadiel, Leeuwarderadeel en Menaldumadeel) hun samenwerking. Deze samenwerking moet eraan bijdragen dat met dezelfde middelen, denk aan geld en medewerkers, meer gedaan kan worden. De Middelsee Gemeenten willen slim werken en dus niet vier maal hetzelfde wiel uitvinden.



De Middelsee Gemeenten-burgemeesters, van links naar rechts: Erik ter Keurs (Leeuwarderadeel), Gerie Jaasma-Delft (Menaldumadeel), Wil van den Berg (Ferwerderadiel), Aucke van der Werff (Het Bildt).

Zo wordt bijvoorbeeld de vorming van het Centrum voor Jeugd en Gezin gezamenlijk voorbereid en opgericht. Hetzelfde geldt voor de verbetering van de digitale dienstverlening. Daarnaast zullen in 2010 enkele onderdelen van de vier gemeentelijke organisaties samenvoegen. Daarbij behoudt u als inwoner, zoals u gewend bent, uw eigen bestuur en uw eigen aanspreekpunten. We werken slimmer, maar blijven dichtbij.

Populaire begroting 2010 Gemeente het Bildt

Bezoekadres
Van Harenstraat 47
9076 BT St.-Annaparochie

Postadres
Postbus 34
9076 ZN St.-Annaparochie

T (0518) 40 92 34
F (0518) 40 92 50
E info@hetbildt.nl
I www.hetbildt.nl

Openingstijden
ma/vr 9.00 - 12.00
wo 13.30 - 16.30

Reageer!

Heeft u naar aanleiding van deze informatie nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de gemeente, (0518) 40 92 34. Ook opmerkingen en feedback zijn welkom. Mailt u liever, stuurt u dan uw bericht aan voorlichting@hetbildt.nl. Bedankt voor uw belangstelling.

Colofon

Tekst: Gemeente het Bildt. Fotografie: Hoge Noorden, Geja Kuiken, Gemeente het Bildt. Opmaak: Manisch Creatief. Drukwerk: Drukkerij Van Leer en De Jong.